

"Ο ΝΟΥΜΑΣ"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Αθήνα Δρ. 8.— Για τις Έπαρχίες Δρ. 7
Για το Έξωτερικό Δρ. Χρ. 10.
Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τμήματα (2 Δρ. την τριμήνια) συνδρομές.
Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συνδρομή του.
10 λεφτά το φύλλο λεφτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κισόκια (Σύνταγμα, Όμόνοια, Εθν. Τράπεζα, Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός Υπόγειου Σιδηροδρόμου (Όμόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Οι φημερίδες μας στην Τουρκιά— Τι μπορεί να καταφέρει ο Τσαγκάρης— Ρεκλαμοκαμάματα του Σιάνη— Ο παπαληστής— Υπουργική μέριμνα.

ΟΙ ΔΙΚΟΙ ΜΑΣ που ζούμε στην Τουρκιά δεν έχουμε να ωφεληθούμε και μεγάλα πράματα από τις Ρωμαϊκές φημερίδες που δώ κι εμπρός θα μπαίνουν λεύτερα και θα πουλιούνται στο 'Οθωμανικό Κράτος. 'Ο, τι ωφεληθήκαμε ίσαμε τώρα έμεις, θα ωφεληθούμε κι αυτοί και μιά τέτια ωφέλεια (να την πούμε και ζημιά, μέσα είμαστε) δεν μπορεί να λογαριαστεί και σημαντικό πράμα.

'Ωστόσο ή δεν ωφεληθούμε οι Τουρκομερίτες, από το καινούριο αυτό αγαθό, θα ωφεληθούμε μεις που ζούμε στο Λεύτερο Κράτος, θα ωφεληθούμε και οι ίδιες ακόμα οι φημερίδες, όχι μοναχά δικά μ'α και ήθικά, κι άκοιτε πώς :

Πρώτα πρώτα οι φημεριδογράφοι μας θα συναξάξουν λίγο τη γλώσσα τους, στα γράφουνε για τα έξωτικα ζητήματα και θα πάφουνε να δημοκοπούν και να πενταρολογούν με τις ψευτιές και με τρής ταρτορισμούς, αφού τα τέτια θ'άν τους κλείσουν το δρόμο της Τουρκιάς, θ'άν τους βλέφουνε δηλ. την κυκλοφορία τους—το μόνο πράμα που λογαριάζουνε οι 'Αθηναίοι φημεριδογράφοι. 'Από την ήλλη μεριά, μιά και θα μπαίνουν στην Τουρκιά, θ'άρχινίσουνε να γίνονται σεμνότερες κι άθροικινότερες, άφίνοντας πιά τα βρώματα άναγνώματά τους και τις ήλλες ήθιες τους—πράματα που οι Τουρκομερίτες δεν τα πολυγοστάζουν και που οι Ρωμαίοι, και μάλιστα οι 'Αθηναίοι, τα συνειθίσαν και τα χάφτουμε για μοναδική πνευματική τροφή μας μαζί με τις θεατρικές σαχλοκιθεώρησεις.

Νά, το μόνο αγαθό που έλπίζουμε να μ'ε φέρει ή Σουλ-

τανική άδεια που δόθηκε να μπαίνουν λεύτερα οι Ρωμαϊκές φημερίδες στην Τουρκιά. Και το αγαθό αυτό δεν είναι μικρό, ήμα λογαριάζει κανείς πόση ανάγκη είχε ο άχαλίνωτος πιά τύπος μας να μπει κάτω από Τουρκική λογοκρισία— έστώντας και συνταγματική.

★

ΝΑ ΠΑΙΝΕΣΟΥΜΕ και τον Τσαγκάρη του «Κεντρικού Πρακτορείου», γιατί του άξίζει. Τα καταφέρει σ' τρείς μέρες νάν τα κανόνισει τα πράματα και να ιδρύσει τα ύποπραχτορεία του στην Τουρκιά και να βάλει τη δουλειά στο δρόμο της.

'Ο Τσαγκάρης όλα τα καταφέρει γιατί είναι ήρωας με θέληση και με ενεργητικότητα. Θα καταφέρει λοιπόν και τοῦτο, ήμα το θέλεις, να βάλει δηλ. χαλινάρι στις φημερίδες, ενεργώντας ή είδος Τούρκικη λογοκρισία πάνω σ' αυτές. Κ' έχει κάθε δικαίωμα νάν το άπαιτήσει. Για να ιδρύσει τόσα ύποπραχτορεία, θα πει πώς ήκαμξ ήξοδα σημαντικά και πώς έστειλε από άθρώπους που κρεμάσανε την τύχη τους στο πουλήμα των φημεριδων. 'Αμα δε γράφουνται καλά και σεμνά οι φημερίδες, δε θα πουλιούνται κι ήμα δεν πουλιούνται, όλοι αυτοί οι άθρώποι καταστρέφονται κι ο Τσαγκάρης χάνει τον παρ'αυτού.

Σ'δερένια λόγια που δε σ'χώνουν άντιλογία.

★

Ο ΣΤΑΗΣ κάλεσε δώ για τον ήρχόμενο μήνα όλους τους Έλληνοδασκάλους να πέρουνε, λέει, μερικά μαθήματα παιδαγωγικά από τους επιθεωρητές τω σκολειών. 'Ο, τα συλλογιζόμαστε πώς το πρώτο και κύριο πράμα, το ζήτημα της γλώσσας που δάσκαται στα σκολεία, δε λογαριάζεται καθόλου, θαρρούμε πώς τα τέτια παιδαγωγικά μαθήματα μοιάζουν με το να ζητεί κανείς να ξανακαινούργιψει ένα γέρικο δέντρο, κλαδεύοντάς το, όταν σ'ιρίζεις του είναι και μένουμε σάπτες.

Μι ή κ. Στάης θέλει πάντα να γίνεται λόγος για δαύτους και τίποτ' άλλο δε λογαριάζει.

★

ΕΝΑΣ καπνέμπορος που ληστεύτηκε τις προάλλες στο 'Αγγελόκαστρο, κατάγγειλε πώς στη ληστεία είναι άνακατωμένοι κι ο παπας του χωριού.

Και φυσικά, όταν και τους παπάδες τους διορίζει ή Πολιτική, και μπορεί έτσι ο κάθε κατασκοκλήφτης να διοριστεί παπας, σώνει μοναχά νάχει προστάτη κανένα Βλαχόδημαρχο.

★

ΑΦΟΥ όλα πιά τα ξετελώσαμε σε τοῦτο το Κράτος, άρχινίσουμε να φροντίζουμε και για τό...μουσική μας άίστημα. 'Ο κ. Λεβίδης, λένε, σύστησε στο Διευθυντή της 'Αστυνομίας να φροντίσει άώστε οι όρχήστρες των καφενείων άνακρούσων έναλλάξ και όχι συγχρόνως και έν άναταγωνισμό, ή εδ έπέρχεται οίκοτρά κακοφωνία».

Νά, 'Υπουργός άληθινός μι ή φορά κι όλα τάγαθά μπορούμε πιά νάν τα καρτερούμε άπ' αυτόν ! Και μάννα μπορεί να μ'ε β'έξει καιμιά μέρα !

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

Δημοτικό Νοσοκομείο «Η Έλπίς». «Αίδουσα 'Ασκληπιός». Κλινική του καθηγητή κ. Γεράσιμου Φωκά.

Μάρκος Λαγκάδας, γεωργός, 60 χρονών, από την Τήνο· έχει καρκίνωμα της φύσης.

«Αυτό δεν το είχα από μικρός ήγώ, μάτια μου αυτό, να σ'ας δώσω να καταλάβετε, άπάνω από το κεφάλι, είναι τώρα ένα, δύο, τρία ήτη από το ένα μέρος άρχισε, ματάκια μου, κ' έγινε ως είδος πέτρα· έτουράρισε, έγινε, κατάλαβες, όλο ως είδος πέτρα· άρχισαν, τέλος πάντων, ματάκια μου, και έσκέπασαν όλο το μέρος αυτό· και έκλείστηκε το μέρος όπου όρούσα, όπως τώρα είναι κλειστό, κατάλαβες· και με εξακολουθούσαν, μάτια μου, μι ή φουόρα, όπου ήθελα να ξύμωμι· τέλος και εξέρχεται όλη και εις διάστημα ενός μηνός μου ήρθαν και ως είδος αίμα· αλλά δεν ήγνώριζα, κατάλαβες· από μέσα από την φύσκα ;... άπ' ήζω ;... δεν ήγνώριζα ήγώ, μωρέ ματάκια μου, επειδή δεν κατάλαβα ήγώ. 'Απ' όλίγο κατ' όλίγο όλο κλείει περισσότερο και, μάλιστα, το ούρος δεν έρχεται· άπ' όλίγο κατ' όλίγο και όλο κλείει έκείνο το έπίδερμα, κατάλαβες, και το έμποδίζει· όπότεν ήθελα να πάγω μ' ήκκιγεν, βλέπεις· όταν έπήγα να άφ' έσπέρκας έως εις το πρώτ' συνάζονται κάτι ως είδος φλέματα. Τι να σ'ας ήπω άλλο, μάτια μου· αυτά».

Είχε φήμωση από γεννηταρούδι· έχει χρόνο και πέρα που παρυσιαστήκη σκληράδχ με πόνους και μεγάλωμ της φήμωσης· οι ήλιές της βουδώνας άπ' ήδω και άπ' έκει είναι φουτκαμένες. 'Εγινε άκρωτήριασμα από τη ρίζα της φύτης στις 20 Μαρτίου· ήβάλλθηκε στεκούμενος καθέτηρας και ύστερα άφ' ήρήθηκαν οι ήλιές· μετά την ήγχείρηση έπαθε ένα δυνατό μόλεμα που τον έκράτησε στο νοσοκομείο 44 ήμέρες· έφυγε γιατρεμένος.

Κώστα Πάνος, 35 χρονών, ζευγίτης, από το Λιδωρίκι· έχει κατέβασμα άριστερό.

«Τι να σου πώ, βρε άδερφέ ! να, αυτό, άρωστος είμι, κατεβασμένος· άς πάη κατ' άνέμου ! είναι τέσσερα χρόνια· τρού στ' άνάθεμα ! Πρωτ' άρχή

ήγαινοί, όλοπίστοτοι μ' άναλινό χρυσάφι, γίνονται άνάερο μ' έβαν τρόπο θανααστό, σάν να χάνουμε τις ρίζες για να κολυμπίσουν μέσα στη χαρά της εδωδιάς τών· οι μαρμαροφύδες 'Αλπει άπόμακρα γράφουνε στον ούρανό μιάν όμορφιάς γραμμή, όπου ξανόγειε τόνειρο που άναβρίζει από το φυλακισμένο πλήθος τών κοιμισμένων άγαλμάτων».

(Ξαναπροβαίνει στη σιγαλιά ή Σειρηνούλα και άκούεται ή καθάρια φωνή της).

Η ΣΕΙΡΗΝΟΥΛΑ.—Είσαι μονάχη ;
ΣΥΛΒΙΑ, (με κομμένη άναπνοή).—Ναι, περιμένω.

Η ΣΕΙΡΗΝΟΥΛΑ, (πλησιάζοντας).—'Ελαψις ;
ΣΥΛΒΙΑ.—Ναι, λίγο.

Η ΣΕΙΡΗΝΟΥΛΑ, (με άπειρη ψυχονία).—Θαρρείς πώς έκλαιγες ένα χρόνο. 'Εχεις τα μάτια σου καμμένα. Πάρα πολύ σου πονάει ή καρδιά.

ΣΥΛΒΙΑ.—Σώπα. Δέν μπορώ να σφίξω την καρδιά μου. (Στριμώνεται επάνω στον κορμό της ροδοδάφνης που είναι κοντά της, σπασμωδικά, μη μπορώντας πιά να βαστάξη τον άγώνα της προσδοκίας).

—Τώρα έρχεται, τώρα έρχεται. ('Αφήνει τον κορμό και ξαναμπάνει στο δωμάτιο, σάν πιασμένη από την τρομάρα, με τα κινήματα του άνθρώπου που

γυρεύει άουλο).

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΠΕΑΤΑΣ, (άπό μέσα από τις ροδοδάφνες).—Μαμμά ! Μαμμά ! ('Η μητέρα άνασκατά, στρέφει, τρομαχτικά χλωμή).

Μαμμά !

('Η κόρη όρμη προς τη μητέρα με μι ή κραυγή χαράς, με το πρόσωπο όλ' άναμμένο, ζεστή, με τα μαλλιά λυμένα, λαχανιασμένη σάν από τρέξιμο πολύ, κρατώντας μιάν άγκαλιά άνάκατα λουλούδια. Καθώς όρμη, πέφτουν τα λουλούδια. 'Η μισερή γέρνει προς τα χεράκια που της περισφιγγουν το λαιμό, προσφέρνει την έτοιμόθυμη μομφή της σταχόραγα φιλά).

ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα μου ! Μπεάτα !

ΜΠΕΑΤΑ, (λαχανιασμένη).—'Αχ, πόσο έτρεξα, πόσο έτρεξα ! 'Εφυγα, μοναχή μου. 'Ετρεξα, έτρεξα... Δέ θέλανε να μ' άφήσουνε νάρθω. 'Αχ, μ' ήγώ έφυγα, με την άγκαλιά μου τα λουλούδια. (Σκεπάζει με νέα φιλά το πρόσωπο της μάννας).

ΣΥΛΒΙΑ.—Είσαι όλη μουσκεμένη άπ' τον ιδρώτα, είσαι όλη ζεστή, καις... Θεέ μου !

(Με την όρμη της στοργής, πηγαίνει να κάμη το φυσικό το κίνημα πώς θα τη σκουπίση· κρατείται όμως, κρύβει στις ήπτες του φορέματος τα κούλλοχέρα της· και ένα ρίγος φρίκης, φανερό, της διαπερ-

νά όλο το κορμί).

ΜΠΕΑΤΑ. Γιατί δε με πιάνεις ; Γιατί δε με σφίγγεις ; Πιάσε με, πιάσε με, μαμμά !

('Ανασηκώνεται στις μύτες τών ποδιών της, ως για να την όραπέη το μητροϊό το άγκάλασμα. 'Η μητέρα άποτραβείται, άνήμπορη πιά να βαστάξη).

ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα !

ΜΠΕΑΤΑ, (επιθετική).—Δέ θέλεις ; Δέ θέλεις ;

ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα ! (Προσπαθεί να εκφράση το χαμόγελο με τα σβημένα της τα χείλη, που τα στρεβλώνει ο πόνος ο άπεριόγραπτος).

ΜΠΕΑΤΑ.—Παιχ'ίδια μου κάνεις ; Τι κρύβεις ; 'Ω, δός μου, δός μου αυτό που κρύβεις !

ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα ! Μπεάτα !

ΜΠΕΑΤΑ.—Σου έφερα λουλούδια, τόσα πολλά λουλούδια ! Κύττα, κύττα ; (Καθώς γυρίζει για να μαζέψη τα πεσμένα λουλούδια, βλέπει το άγριονόριστο, τη φιλενάδα της· και τη γυρίζει).

—'Ω, ή Σειρηνούλα ! 'Εδω είσαι ;

('Η Σειρηνούλα είναι εκεί, εμπρός στα τζάμα, δεθοστέλωτη, βουβός μάργυρας, με τα μάτια προσηλωμένα προς τη μάννα τη θλιμμένη. 'Οπως ή πνοή του άνέμου, που περνά και ξαναπερνά μες από του χαμόδεντρου τα φυλλώματα και τα κάνει και σγο-

μου φάνηκε ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια· εἶχ' ἀνεβῆ ἀπάνω σὲ κλαρί, τρῶς στὴν ὥρα· ἐκεῖ πού ἀνέβηκα τσακίστηκ' ὁ κλῶνος κ' ἔσυρ' ἄξαφνα χάμου· ἐκεῖ πού ἔσυρα χάμου κατάλαβα ἕναν πόνο ἰδῶ ζερβά μεριά· ἔ! τί! θέλει καὶ πολὺ νὰ γίνῃ τὸ σακατηλίκι; μέσα σὲ δέκα μέρες κυττάω καὶ τί νὰ ἰδῶ· εἶχε πεταχτῆ χαμπηλά κατσούλα, ἐδῶ στὸ φτενό, πλάϊ ἀπὸ τὸ προσκέφαλο· σὰν πετάχτηκε ἡ κατσούλα τί νᾶναι, τί νᾶναι, λέω· ρωτῶ κάποιον κατέβασμα, μου λέει· μπρέ, νὰ πᾶρ' ὁ διάολος! πετάγουνταν ἕνα μικρὸ πράμα ἀπάνω ἀπὸ τὸ χτένι· ἕνα πραματάκι βλέπις, μὰ ἔκανε τὸν ἔργο του· ἔ! ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀργασία πού ἐργάζομαι, χάϊ, χάϊ, ἀπὸ τὴν ἀργασία πού ἐργάζομαι πετάταν ὄζω· χάϊ, χάϊ, μὲ τὸν καιρὸ μεγαλωσε ἴσια μ' ἕνα καρδύδι· ἔβαλα δέμα τίποτε· τρῶς! στ' ἀνάθεμα αἱ στάνουμαν καὶ πόρους, κάποτε κάποτε· καὶ λίγο λίγο ροβόλας ἴσια κάτω ὡς τὴ σακκούλα· πῆρε κατήφορο καὶ τώρα ἔχω κάποτε κάποτε σφαγιά, ὄντας εἶναι νότια κι ὄντας νὰ κάνω κόπο. Μὲ βιάζει πολὺ κ' ἔχω πόνο μέσα στ' ἄντερα ὄντας περιχτήσω πολὺ. Αὐτὰ τίποτις ἄλλο· ἔ! τώρα θέλοντας μὴ θέλοντας ἦρθα γιὰ ἐγχείριση· καὶ τί ἐγχείριση θὰ μοῦ κάνουν! τρῶς στ' ἀνάθεμα! τόσα ἔξοδα νάρθω· κάθωμαι καὶ πέντε μέρες ἐδῶ μίττω.

Εἶχεν ἀριστερὴ βουδωνική μετρία καὶ τοῦ ἔγινε ἐγχείριση ριζικὴ κατὰ τὴ μέθοδο τοῦ Bassini στίς 9 τοῦ Φλεβαρίου φέτος.

Στίς 2 τοῦ Μαγιοῦ φέτος μᾶς ἦρθαν τρία διπλά παραλυτικὰ ὑστεραπόχτητα λαβδοπόδαρα, τρία χωριατόπουλα ἀπὸ τὰ Φέρσαλα, παιδιὰ τσοπαναράϊων, τὸ α'. 7 χρονῶν, τὸ β'. 4, καὶ τὸ γ'. 3.

Οἱ γονεῖοι τῶν δηγοῦνται ὅτι ἀμέσως καθὼς ἔρχισαν νὰ περπατοῦν ἀποχτοῦσαν διπλὸ λαβδοπόδαρο πού ἔξαινε μὲ τὸν καιρὸ. Τὸ νεβρολογικὸ ἐξέτασμα δείχνει ὅτι ἡ πάθησις δὲν εἶναι περιφερικὴ· εἶναι νωτιαία γιὰτί τίποτε ἐγκεφαλικὸ δὲν παρουσιάζει· κ' εἶναι βέβαιον ὅτι προήρθε ἀπὸ μυελίτη τῶν μπρεστινῶν κεράτων· ἀπ' ὅπου καὶ ἡ μυελικὴ ἀτροφία πού ἀκολουθεῖ. Ἐκάναμε καὶ ἀπὸ ἐδῶ κι ἀπ' ἐκεῖ ὑπερδερματικὰ σκονιοτομῆς τοῦ Ἀχ(λλεῖου σκονιοῦ, ἴσασμα καὶ συγκράτημα μὲ γύψινου· ἐπίδεσμοις. Τὸ πρῶτον παιδί ἐξῆν ἀπὸ τὸ λαβδοπόδαρον εἶχε καὶ μεγάλο παραμόρφωμα τοῦ στραβοῦ ποδαρίου ὅστε εἶταν ἀδύνατον τὸ τέλει ἴσασμα κι ἀπο-

τρέμων, ἔτσι ὁ πόνος τῆς μάννας φαίνεται νὰ κυριεύῃ καὶ νὰ ποτίζῃ ἐκεῖνο τὸ λιγνὸ κορμὶ, ὅπου τὸ ζῶναι ὁ ἥλιος ὁ λοξὸς μὲ τίς χροῦσες κορδέλλες του).

— Κῦττα πόσα; "Ὅλα γιὰ σένα!
(Ἡ μικρὴ μαζώνει τὰ λουλούδια της).
— Πάρ'τα! (Ὁρμᾶ πάλε πρὸς τὴ μητέρα της, πού τραβιέται πίσω).
ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα! Μπεάτα!
ΜΠΕΑΤΑ, (κατασαστισμένη).—Δὲν τὰ θέλεις;
Πάρ'τα. Πιάσε τα!
ΣΥΛΒΙΑ.—Μπεάτα! (Πέφτει στὰ γόνατά, νικημένη ἀπὸ τὸν πόνο, σωριασμένη κάτω σὰν ἀπὸ χτύπημα πιδ δυνατὸ, -πέφτει στὰ γόνατα μπροστὰ στὴν τρομαγμένη κόρη της· κ' ἕνα κῆμα δάκρυα, πού τρέχει ἀπὸ τὰ μάτια της ὅπως τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴ, τῆς πλημμυρίζει τὸ πρόσωπο).
ΜΠΕΑΤΑ.—Κλαῖς; κλαῖς; (Κατατρομαγμένη πέφτει στὴν ἀγκυλιὰ τῆς μάννας, μ' ὄλα της τὰ λουλούδια.—Ἡ Σειρηνούλα, πεσμένη κι αὐτὴ στὰ γόνατα, γέρνει καὶ ἀγγίζει, μὲ τὸ μέτωπο καὶ τίς ἀπλωμένες της παλάμες, τὸ χῶμα).

Τ Ε Λ Ο Σ

φασίστηκε νὰ γίνῃ ἀργότερα μὲ χειροδούλεμα (redressement manuel).

Στυλιανὸς Κορνάρος, 18 χρονῶν, ἀπὸ τὴν Κρήτη· λαβωμένος (τραῦμα μὲ σφαῖρα).

Ἐγὼ ἔμα μὲ χτυπήσανε μὲ τὴ σφαῖρα ἀμέσως ἔπειτα· κι ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω ἐψύγηκα ἀμέσως· ἔτσι δὲ ἤμουνα ὅσο πού μ' ἰσηκώσασι· καὶ μὲ πῆσαι σπῆτι. Παρασκευὴ βράδυ πού μ' ἔχτυπήσασι καὶ Σάββατο βράδυ δὲν ἐκάμμουσα μάτι, παρὰ ἐμοῦγκριζα· σὰν τῆς Τυρινῆς τὸ βόδι· οὔτε νὰ φάω, οὔτε νὰ πιῶ, οὔτε τίποτα· ἔτοτε σὰ ἱκατάλαβα, δὲν τὰ ἐκούουν ὀλωσδιόλου τὰ ποδάρια μου, μῆδε τὰ δαχτύλια μου δὲν τὰ ἐκούουν τότες. Ἐπῆα δυὸ βολές στὸ Ρέθυμνος, στὸ γιαντὸ τὸ Ρολόη καὶ μὲ καμ' ἐγχείριση· ὀτάβηλα μοῦ κάμη ἐγχείριση ἱλάφρωνα ἀρίτως· τὴ δευτέρη βολὰ πού μόκαμε ἐγχείριση κατ'ἀεθα καὶ πῆγαινα καλλίτερα λίγη ὥρα· μωλάρανε τὰ πόδια μου καὶ σήκωνα τὴν ἄντζα μου ἀπάνω· ὕστερα παραμπρὸς κακοσύνεψε πάλι. Τώρα ὑποφέρω· μοῦ δίνει πόρους ἡ λαβὴ· ὄντανκι βαρεμένος ἰντᾶχει κανεῖς ἴντ' ἄλλο πράμα. Ἡ σφαῖρα εἶναι παῖξ στὴν κουτάλα τῆς ζερβῆ· δὲν κατέχω πόσο κόντὰ νὰι· στὸ ραχοκόκκαλο· στὸ ραχοκόκκαλο δὲ γροικῶ γιὰ νὰ πονῶ.

Ἦρθε στὴν κλινικὴ μᾶς στίς 6 Μαρτιοῦ· ἡ σφαῖρα χῶθηκε πλάγια ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν κάτω γωνιὰ τῆς πλάτης καὶ τὸ θωρακικὸ μέρος τῆς ραχοκοκκαλίας καὶ χτύπησε στὴ ραχοκοκκαλιά· ἐκεῖ ἔφερε κάποια πίεσις τοῦ νωτιαίου μυαλοῦ ἀπ' ὅπου προήρθε ἡ παράλυσις τῶν κάτω ἄκρων· ἐπειδὴ τ' ἀποτελέσματα τοῦ τέτοιου εἶδους τίς ἐγχειρήσεις εἶναι ἀμφίβολα κ' ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἡ κατᾶστασις τοῦ λαβωμένου καλλιτέρους μὲ τὸν καιρὸ γιὰ τοῦτο ἀποφασίστηκε νὰ μὴ γίνῃ καμμιά θεραπεία κι ὁ ἄρρωστος ἔφυγε στίς 10 Μαρτιοῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Ἐτυράριον—ἐξακολούθησε.
Ἀπὸ γεννητοροῦδι=συγγενὴς φίμωσις.
Φίμωσις=μπορούσαμε νὰ τὸ ποῦμε χᾶθωμα ἀλλὰ αὐτὸ ἔχει πολλὰ σημασίες· χᾶθιά=φίμωτρο καὶ εἶδος χαλιναρί· λαβωμένος εἶσαι=ἕναν πού δὲ μιλάει· μὲ χᾶθωσις=μοῦ πᾶσσε τὰ μάτια, μὲ γέλασε· τὸν χᾶθωσις=τὸν ἔκανε ἀνίκανον νὰ καταλάβῃ. Ἐπειτα ἡ λέξις ἡ φίμωσις ἔχει μπῆ στὴν πηγασίμα ἐπιστημονικὴ γλώσσα.
Πετάγουσαν=στὸ ἴδιο μέρος· λένε καὶ: πετάγεταν, πετάουταν, πετάγταν καὶ πετάταν.
Σακκούλα=ἄλλος τὸ λέει πουργί (Χίος), κι ἄλλος ζιγάχι (Κρήτη).
Σφαγιά καὶ σφάχτης=πόνος διαπεραστικός.
Διπλά παραλυτικὰ ὑστεραπόχτητα λαβδοπόδαρα=δὲ ὄντας στὴν καθαρ. εἶναι: διπλοὶ παραλυτικοὶ ραιβόποδες, ἐπίκτητοι, λαβδὸ ποδάρι, καὶ λαβδὸς=λένε στὴ Θεσσαλία τὸ ραιβό. Σκονιοτομῆς=σκονιά λένε τοὺς τένοντες, ἀλλὰ σκονιά λένε καὶ τοὺς μῦς τοῦ λαιμοῦ· τοὺς τένοντες πού κλείνουν τὸ γόνατον τοὺς λέν: ἀντικλείνια· ποντίκια λένε τοὺς μῦς τῆς γάμπας καὶ κυρίως τοῦ βραχιοῦ, συχνότερα μάλιστα τὸ δικέφαλο γιὰτί διαν μαζεύεται γίνεται σὰν ποντίκι· τοὺς ἄλλους μῦς τοὺς λένε μὲ τὸ γενικὸ ὄνομα: ψαχνά.
Κακοσύνεψε (καὶ στὴν Κεφαλ.) ξανακύλησε, χειροτέρευσε=ὄλα τὰ ρημ. αὐτὰ τὰ λέει στὴν ὑπερσπῆ.
Κουτάλα=ἡ νωμοπλάτη, ἡ πλάτη.
(Ἀπὸ τὴν κλινικὴ Φωκῆ)

ΡΩΜΑΙ Ι ΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Νάτες οἱ δημορφες, Θέ μου τί κάλλη!
Σὰ γαρὸφάλα μὲς τὸ μετᾶξι,
Μπαίνουν στὸ χορὸ, Θέ μου τί κάλλη!
Μὲ τὰ μάτια χάμου, μὲ τὴν τάξη.

Νά καὶ οἱ ἄγουροι νά κ' οἱ λεβέντες,
Ἄπ' τὸ καπηλεῖδ ἕνας ἕνας βγαίνει,
Νά καὶ οἱ ἄγουροι, νά κ' οἱ λεβέντες,
Ποὺ τρακκίζουνε χειροπιασμένοι.

Νά κι ὁ Βιολιντζῆς κι ὁ Λαγουντιέρης,
Φεσοπερῶσοποι κρασοσταλάζουνη,
Νά κι ὁ Βιολιντζῆς κι ὁ Λαγουντιέρης
Ποὺ μ' ἀχρεϊόλογα τίς νιές πειράζουνη.

Νά καὶ ἡ νιόνυφη, νά ἡ χαϊδεμένη
Ποὺ τὰ μάτια της δὲν καταβάζει,
Νά καὶ ἡ νιόνυφη, νά ἡ χαϊδεμένη
Τὸ χορὸ τραβᾶει, καρδιές ταραίζει.

Ἄβαρα βιολιντζῆ καὶ θὰ χορέψω,
Εἶμαι ἡ νιόνυφη, ἡ παπαδοπούλα,
Βάρα βιολιντζῆ καὶ θὰ χορέψω
Τ' ἄντρα μου νὰ λυώσω τὴν καρδοῦλα.

ἌΝὰ τρελλάνω νιὸς καὶ παλληκάρια
Μὲ τὰ ταραρισματα τὰ χίλια,
Νὰ τρελλάνω νιὸς καὶ παλληκάρια
Ποὺ νὰ σκάσουν νιές ἀπὸ τὴ ζήλεια.

ἌΝὰ γενῆ ναυγᾶς γιὰ πινομή μου,
Νὰ κοπῆ ὁ χορὸς μετὰ ἀπὸ μένα,
Νὰ γενῆ ναυγᾶς γιὰ πινομή μου,
Γιὰ τὰ κάλλη μου τὰ μαγεμένα.

ΒΑΣΗ—ΛΑΚΗΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΓΟΙ

(Παραμῦθι Σακαλάβικο)

Λένε πὼς τὰ παλιὰ χρόνια ἰπάρχανε δυὸ μάγοι ξακουσμένοι, μὲ μεγάλη δύναμη στὰ μάγια καὶ στὰ γιατρικά.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς καθόντανε στὴ Μανταγκασκάρη κι ὁ ἄλλος στὴν ἄλλη μεριά, πέρα ἀπ'τὴ θάλασσα, στὴν Ἀφρικῆ. Κ' ἐπειδὴς κ' οἱ δυὸ εἶτανε περίφημοι ζουλενοῦνταν συναμεταξύ τους.

Καθένας ἀπ' αὐτοὺς ἤθελε νὰ μείνη μονάχος στὴ γῆ, γιὰ νὰ εἶναι ὁ πιδ δυνατὸς στὸν κόσμον. Ἀποφασίσανε λοιπὸ νὰ χτυπηθοῦνε ὡς πού ὁ ἕνας τοὺς ἀπ' τοὺς δυὸ νὰ σκοτωθῇ. Κι ὁ πόλειός τους νὰ μὴ γίνῃ οὔτε μὲ ντουφέκια οὔτε μὲ σπαθιά, μὰ μὲ τὰ μάγια τους.

Ἐτσι ὁ καθένας τοὺς τοίμασε τὰ πιδ φοβερὰ γιατρικά του, καὶ τὰ σκόρπισε στὴν ἀτμοσφαιρα ἐνάντια στὸν ἄλλον. Μὰ τίποτα δὲν ἔγινε μὲ τοῦτο, γιὰτί τοῦ ἑνὸς τὰ μάγια βρῆσανε τοῦ ἄλλουνοῦ πιδ δυνατά.

Στὸ τέλος ἀποφασίσανε νὰ πολεμήσουνη μὲ τίς πέτρες. Ἐσκόλησανε πέτρες μεγάλες σὰ βουνά, καὶ τίς πετάξανε μὲ μεγάλη δύναμη. Καὶ πετάξανε τόσες πολλὲς καὶ μὲ τόση λῶσσα, πού καὶ οἱ δυὸ τοὺς σκοτωθήσανε.

Αὐτὲς οἱ πέτρες εἶναι τὰ νησιά πού φαίνονται σήμερα μὲς τὴ θάλασσα μπροστὰ στὴ Μανταγκασκάρη. Ἡ Νοσιμπί, ἡ Μαγιόρκα, ἡ Ἀντζουάν κ' οἱ ἄλλες. Ἀπὸ αὐτὲς τίς πέτρες εἶναι καὶ τὰ βουναλάμα καὶ τὰ βράχια πού βρῆσκονται στὴν ἀκρογιαλιά, στὸ μᾶκρος τῆς στεριᾶς. Λένε μάλιστα πὼς πολλὲς βρῆσκονται καὶ στ' ἄλλο μέρος, πέρα ἀπ' τὴ θάλασσα, στὴν Ἀφρικῆ.

Ἀφοῦ σκοτωθήσανε οἱ δυὸ μάγοι τὸ αἷμα τους χύθηκε κ' ἔκαμε τὴ θάλασσα, τὰ δάκρυά τους κάμανε τὴ βροχὴ, τὰ κόκκαλά τους τὰ κορμιά τῶ δεινρῶ-